

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivris Canonici

Andreas, Valerius

Francofurti & Lipsiae, 1720

XIV. De consanguinitate, & affinitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63277)

mulieris, proinde Pater & Filius recte con-
 hunt cum matre & filia, nec non duo
 4 cum duabus sororibus. *cap. 5. §. Hoc*
 jure affinitas contrahitur vel ante nuptias
 ve sponsalia, vel post: Proinde in hoc
 statu commode dividitur in affinitatem
 antecedentem, & supervenientem, quae
 5 Affinitas superveniens non dissolvit ma-
 trimonium, nec sponsalia de praesenti, sed
 sponsalia de futuro, & privat incestu
 facultate petendi debitum matrimo-
 conjuge, quamvis ei petenti debitum
 re teneatur; item privat incestuosum
 state contrahendi quocunque tempo-
 rum matrimonium: quanquam, si
 xerit, matrimonium tenebit, ita ut
 debitum matrimoniale reddere cogatur
 tere non possit, ac poenitentiam agere
 c. 1. 2. & tot. tit.

XIV. De consanguinitate, & affi-
 nitate.

Dictum est de affinitate supervenientem
 est, post sponsalia vel matrimonium
 tracta: jam dicamus de antecedente con-
 sanguinitate, & antecedente affinitate, de qua
 cum tria sint exponenda, videlicet defini-
 divisio, & nuptiarum prohibitio; quorum
 definitio ex supra dictis patet, reliqua

unc persequemur. §. Consanguinitatis di-
2
duo Fructio est multiplex. I. Vel est per masculos,
§. Hoc vel per foeminas : utraque autem cognatos
te nuptia facit, sed qui per masculos junguntur, sunt
le in hoc etiam adgnati, nisi per capitis deminutionem
finitatem adgnatio sublata sit. II. Aut spectatur inter
quam adscendentes & descendentes, id est, paren-
ctari pos- tes & liberos : aut inter transversales seu col-
lvit ma- laterales, ut fratres, vel consobrinos. III. Vel
sed di- est primi, vel secundi, vel ulterioris gradus.
in cel- Regulae autem, quibus gradus cognationum
atrimo- gnoscuntur, aliter concipiuntur in jure ci-
bitum vili, aliter in jure canonico; nam jus civile
stuosum respicit ad generationes, jus autem canoni-
tempo- um ad personas generatas, & ad loca, quibus
m, si co- ae personae in graduum descriptione collo-
ta ut sim- cantur. Exempli gratia, fratres jure civili
e cogatur sunt in secundo gradu, quia inter duos fra-
agere de- tres duae generationes sunt interjectae: quan-
doquidem ideo sunt inter se conjuncti, quia
sunt ambo ab eodem patre vel eadem matre
geniti: jure autem canonico sunt in primo
gradu; quia in graduum typo, quem arborem
appellant, aequae propinquus est frater fratri,
ac pater filio: quamvis pater supra filium,
frater vero adlatus collocetur; quapropter ut
pater est in primo adscendentium gradu, ita
frater est in primo transversalium gradu, ita-
que de gradibus una est regula civilis: Tot
gradibus duae personae inter se distant, quot
h 3 sunt

sunt inter eas generationes interjectæ. Rursum
 hæc vero Canonica sunt tres. I. Inter adve-
 dentes & descendentes quot sunt persona-
 dempta, tot sunt gradus. II. In transver-
 sibus in linea æquali (id est, qui æque
 a communi parente) quoto gradu alter
 distat a communi parente, eodem distat
 se. III. In transversalibus in linea inæ-
 qualis (id est, quorum alter propinquior est
 communi parenti, alter remotior) quoto
 remotior distat a communi parente, eodem
 distat ab altero transversali. §. Hæc sunt
 canonici regulæ ad vulgatam graduum dis-
 tinctionem, & ad diagramma, quod in Episto-
 la Juris posui, sunt accommodatæ. Sed
 hæc sunt an commodior, dilucidior, & uberior
 quæns tabula quadrangularis.

 *Hic ponatur descriptio graduum cog-
 nationis.*

4 §. Ut perfecte hanc tabellam intelligas
 notare oportet: primum, quo ordinem
 cognatorum personæ collocentur: deinde,
 modo gradus numerentur: postremo,
 personæ inter se referantur: nam cognatio
 est in categoria relationis, & omnis cognatio
 ad cognatum refertur, ut pater ad filium
 filius ad patrem, frater ad fratrem. §. Quod ad
 primum attinet, in prima columna, quæ
 descendendum, semper descendendo a
 patre, ab avo, ab avo, ab avo, ab avo
 bus ad filios progredimur; nam qui

jecta. R
Inter ad
persona
transve
aque d
radu al
m dist
nea in
uio est
quot
rente, c
. Hæ ju
duum d
od in Ep
e. Sed
uberio
duum co
ntellig
o ordi
deinde
tremo,
am cog
mnis cog
ad filio
i. §. Qu
ma, qu
tendo a
a qui su
Secu

Secunda cellula, sunt filii eorum, qui sunt in
prima: & qui sunt in tertia, sunt filii eorum
qui sunt in secunda: & ita deinceps. Econ-
trario in secunda columna, quæ adscenden-
tium est, descendendo adscendimus, id est,
liberis ad parentes ordine servato progre-
dimur: adeo ut qui sunt in prima cellula
secundæ columnæ, sunt filii eorum qui sunt
in secunda cellula ejusdem columnæ: & qui
sunt in secunda, sunt filii eorum qui sunt in
tertia: & ita deinceps. In reliquis columnis,
quæ transversalium, nec adscendendum, nec
descendendum est, sed per transversum pro-
gredi oportet: semper enim in proxime se-
quenti cellula ponuntur filii eorum, qui sunt
in cellula præcedenti; spectandæ sunt igitur
columnæ, non ut antea erectæ, sed transver-
sæ: & secundum hanc inspectionem, qui sunt
in tertia cellula, sunt filii eorum, qui sunt in
secunda: & qui sunt in quarta, sunt filii eo-
rum, qui sunt in tertia: & ita deinceps in tota
columna; eadem ratio est aliarum transver-
salarum columnarum. §. Jam dicendum de
gradibus. Quamvis præcipuus scopus sit re-
presentare in hac tabula gradus secundum
ius canonicum: tamen libuit etiam jus civile
adungere, quo facilius hæc jura inter se con-
ferri possint. Quod ad jus canonicum spe-
ctat, vides in hac tabella esse sex gnomones
affioribus lineis terminatos, quibus sex co-
gnato-

gnatorum gradus continentur; nam primus filii
 gnomon eos complectitur, qui sunt in primo
 gradu, secundus eos, qui sunt in secundo
 tertius eos, qui sunt in tertio: & ita deinceps
 Primus autem gradus notatur in angulo
 tertio primi gnomonis: secundus & tertius
 bis notantur, id est, in utraque gnomonis
 parte extrema, videlicet in superiori & inferiori
 sinistra tabellæ parte. Civiles autem gradus
 personis cognatorum in singulis cellulis
 assignantur. Exempli causa, nepos est in
 primo gradu computatione canonica, quod
 in secundo gnomone, & computatione
 quia ei subicitur nota gradus 2. Sobrinus
 re canonico est in tertio gradu, quia
 tertio gnomone: jure civili in sexto, quod
 cat hæc nota, b. subscripta in eadem cellula
 Quod si vis rationem graduum intelligere
 ac per te distinguere, etiam si in tabella
 non essent: jure canonico facilis est
 ratio, quia numerandi sunt gnomones
 dictis patet; jure autem civili semper
 ta persona gradum adjicit, ut scribit
 tor in §. *hæc. Inst. de gradib. cogn.* Ergo
 prima descendentium & in secunda ad
 dentium columna si descendendo per
 numeres, gradum habebis: nam qui sunt
 suprema cellula, sunt in primo gradu: qui
 secunda, in secundo: & ita deinceps in cel
 lis inferioribus numerus graduum augmen

filii & pater sunt in primo gradu, quia
sunt in primis cellulis: nepos & avus sunt in
secundo gradu, quia sunt in secundis cellulis,
& ita de cæteris liberis, & parentibus intelli-
gendum. Quod vero ad transversales perti-
net, progrediendum, ut antea monui, per
transversum: & ita sunt computandæ cellulæ,
facto initio a cellula ascendentium. Verbi
gratia, in prima transversa columna, quia
pater est in primo gradu, frater, qui est in se-
quenti cellula, est in secundo gradu: sequens
cellula continet patruum in tertio: deinceps
ponitur patruelis in quarto, filii patruelis in
quinto, &c. Eadem est omnium aliorum
transversalium ratio. ¶ Superest, ut de rela-
tione dicam. Duplex est hic ratio: altera
inter ascendentes & descendentes: altera
inter transversales: utraque autem semper est
inter personas ejusdem gradus, sive jus civile,
sive pontificium spectes: nec aliter fit inter
cognatos relatio. Itaque ut sint in eodem
gradu canonico, sunt in eodem gnomone:
& ut sint in eodem gradu civili, habent ean-
dem notam Arithmeticam (vulgo cifram ap-
pellant) subjectam. Proinde qui sunt in gno-
monum angulis in sua cellula relatum habet,
quia non est alia cellula in eodem gnomone
continens eandem cifram. Sic frater & soror
inter se referuntur, & consobrini inter se, &
sobrini inter se; & ita de cæteris angularibus

dicendum. Extra angulos in quolibet am, u
 mone sunt duæ cellulæ eadem nota in is ux
 ta: ut in secundo gnomone nepos referatur
 ad avum, quia uterque est in secundo gradu
 civili: patruus refertur ad filium fratris
 uterque est in tertio gradu civili; in
 gnomone inter se referuntur pronepos &
 avus, quia ambo sunt in tertio gradu
 item patruus magnus, & fratris nepos
 se referuntur, quia ambo sunt in quarto
 gradu: & similiter propius sobrinus referatur
 ad filium patruelis, quia utriusque sunt in
 to gradu civili. Idem in cæteris omnibus
 tinet. Generaliter de relatione nota, se
 rationem in personis inter se relatis nota
 beri: in personis autem, per quas relata
 sonæ conjunguntur, interdum haberi. Ex
 pli causa, pater æque refertur ad filium
 & ad filiam, & filius æque ad patrem
 matrem: & patruus æque ad fratris filium
 filiam: non tamen refertur patruus ad fra
 ris filium, vel filiam; sed hoc respectu voca
 tur avunculus: quia Latina lingua inter
 truum & avunculum distinctionem ponit
 utrumque Græci promiscue *θεῖον* appellant
 § *Inst. de gradib. cognat. §. secundo gradu.*
 Affinitatis divisiones tres notentur. I. Affinitas
 fines locum parentum obtinent, ut vitru
 noverca, socer, socrus: alii liberorum, ut pa
 vignus, privigna, gener, nurus: alii transver
 sarii, ut

quolibet, ut fratria, sororius, levir, glos, id est, fra-
tris uxor, sororius maritus, viri vel uxoris
frater, viri vel uxoris soror. *D. eod. l. 4. §. &*
quidem. & §. seq. & Instit. de nupt. §. affinita-
ti. & §. seq. II. Etsi affinitatis gradus jure
civilis nulli sunt. *d. l. 4. §. gradus:* (quia cum
graduum causa sit generatio, quæ inter affi-
nes considerari non potest, certe in affinibus
gradus constitui non possunt) tamen jure
pontificio recte gradus ponuntur etiam inter
affines nova & Theologica ratione: quia
cum conjuges sint una caro, quoto consan-
guinitatis gradu est Titius vel Titia, recte eo-
dem gradu affinitatis censentur mihi esse
uxor Titii, vel maritus Titia. III. affinita-
tis tria sunt genera: & quam rationem ha-
bet primum genus affinitatis ad consanguini-
tatem, eandem habet secundum affinitatis
genus ad primum, & tertium ad secundum.
Nam personæ per nuptias sive coitum adje-
ctio necessitudinem mutat. Primum igitur
genus affinitatis contrahitur per unam per-
sonam, secundum per duas, tertium per tres;
exemplis res fiet perspicua. Frater meus est
mihi consanguineus: hic si Mæviam uxorem
ducat, Mæviam est mihi affinis in primo gene-
re affinitatis; finge, mortuo fratre meo, Mæviam
nubere Titio: Titius est mihi affinis in
secundo affinitatis genere: pone, Mæviam de-
functam, Titium copulari cum Caja: hæc mihi
affinis

affinis in tertio genere dicitur. Dicitur
 duorum consanguineorum uxores, & nuptiarum
 duarum consanguinearum mariti, & gradibus
 sanguinei uxor & consanguinearum mariti
 inter se affines in secundo genere. Dicitur
 conjux nostri consanguinei vel consanguinearum
 nea, est nobis affinis in primo genere. Dicitur
 jux autem personae affinis in primo genere
 affinis in secundo genere: & conjux personae
 affinis in secundo genere, est affinis in
 tertio genere. §. His expositis jam de nuptiarum
 prohibitione, quae ex consanguinitate & affinitate
 nitate sumitur, regulas quasdam subjiciam. *ter pat*
 I. Inter parentes & liberos, & inter gradibus
 qui parentum & liberorum loco inter se
 nuptiae indistincte prohibentur utroque
 rohi
 tam civili, quam canonico. *Inst. de nuptiis l. 1. §. 1.*
ergo non omnes §. affinitatis. §. 1.
D. de gradib. l. 4. §. hoc itaque. etiam in
 do genere affinitatis, ut est jure civili
 sum in *l. uxorem 15. D. de ritu nuptiarum l. 1.*
 peritur jure Pontificio correctum; quia
 spicuum est *cap. pen. hujus tituli*, quod
 nuptiarum prohibitionem tollit in secundo
 tertio affinitatis genere, tantum loquitur
 transversalibus. Quocirca puto manere
 antiquum in adscendentibus & descendenti-
 bus: consequenter inter has personas prohi-
 beri nuptias etiam in tertio genere affinitatis
 ut mihi videtur publicae honestati consensum
 necesse

um. II. Inter consanguineos transversales nuptiarum prohibitio jure Canonico quatuor gradibus terminatur. *d. c. pen.* proinde consobrinus & consobrina, qui hoc jure sunt in secundo gradu, non possunt inter se copulari. *l. c. quedam. 20.* licet jure civili, quo jure sunt in quarto gradu, conjungi possint. *C. de nupt. leg. celebrandis. 19 & Inst. eodem. §. eorum.* Jus enim civile, quod ad transversales attinet, nuptias in secundo & in tertio gradibus civiliter computatis indistincte prohibet; ut inter fratrem & sororem, inter patrum & fratris filiam: in quarto autem gradu distinguit, ita ut si sint in linea inæquali, ut patruus magnus & fratris neptis, nuptiæ prohibeantur, quia parentum & liberorum loco sunt. Si vero sint in linea æquali, ut consobrini, nuptiæ permittantur. *Inst. eod. §. inter eos. cum tribus §§. seqq.* III. Inter affines, qui transversalium loco sunt, jure Canonico nuptiæ prohibentur in primo affinitatis genere, iisdem gradibus, quibus inter consanguineos vetitæ sunt: in secundo autem & tertio genere permittuntur. *c. pen.* Jure civili idem dicendum puto: ut scilicet quibus gradibus inter cognatos nuptiæ prohibita sunt, iisdem gradibus sint illicitæ etiam inter affines, ut cum fratris vidua, quem solum casum in jure civili expressum reperio. *C. de nupt. leg. pen. & ultima.*